

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 28.-
za en mesec . . . " 2.-20
za Nemčijo celoletno . . . " 29.-
za ostalo inozemstvo . . . " 35.-

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . . K 24.-
za en mesec . . . " 2.-
V upravi prejema mesečno " 1-70

Sobotna izdaja:

za celo leto . . . " 7.-
za Nemčijo celoletno . . . " 9.-
za ostalo inozemstvo . . . " 12.-

SLOVENECE

Inserati:

Enostolpna petitvrsta (72 mm):
za enkrat . . . po 15 v
za dvakrat . . . " 13 "
za trikrat . . . " 10 "
za večkrat primeren popust.

Poročna oznamila, zahvale, osmrtnice itd.:
enostolpna petitvrsta po 18 vin.

Poslano:

enostolpna petitvrsta po 30 vin.

Izhaja vsak dan, izvenredni ne-
delje in praznike, ob 5. uri pop.

Redna letna priloga Vozni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ograde 26.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Izseljeniški zakon.

No, vendar enkrat! Treba je bilo, da so se vsled medsebojne konkurence C. P. R. in kartelirani h paroplovnih družb zvedele razne čudne reči, tičoe se judovskih agentov, obenem pa strahu, kaj bo z vojaki. Skrb za kmeta, ki je hiral vsled pomanjkanja delavcev, skrb za obrt in trgovino ni nič izdala. Leta in leta so ljudski zastopniki zahtevali izseljeniški zakon, ki naj bi čim najstrožje zabranjal vsako vabo in zapeljevanje k izseljevanju, toda vse je bilo zastoj. Zdaj pa, ko se je povedalo, da je C. P. R. krog 100.000 fantov odtegnila naboru s tem, da jih je izpeljala v Kanado, je naenkrat dobila vlada pogum in poslanci imajo že v rokah načrt izseljeniškega zakona.

Naši liberalci izseljeniškega vprašanja niso nikoli razumeli in v obudovanju vredni neumnosti mislijo, da bi se dalo vsled agentskih nesramnosti C. P. R. nekaj umazanega sumničenja izliti proti dr. Šusteršiču, ki je svojčas angleške časnikarje pozdravil, in dr. Kreku, ki je pisal v »Slovencu«, da je C. P. R. družba, kakor so druge, samo da ni kartelirana in da je vsled tega njena konkurenca koristna. Izkazalo se je, da je imel prav!

Kartelirane družbe so gledale agentom kanadske družbe na prste in so spravile vse na dan; nasprotno je pa tudi ta družba pazila na druge agente. In zdaj gre vse vprek. Začeli so zapirati kanadski družbi vdinjene jude; zdaj pa gre že reč lepo tudi do drugih družb, ki so pač delale, kolikor so mogle in kakor so mogle. Kdor hoče videti njihove uspehe, naj gre v Belokrajino in drugod po Dolenjskem, kjer še ni bilo nobenega agenta za v Kanado. Konkurenca je odkrila stare, agentom običajne zvižavnosti in obenem je vsled tega, ker se je v javnosti več pisalo o tem, osvetlila važnost izseljeniškega vprašanja.

Izmed naših poslancev se je ravno dr. Krek posebno trudil, da bi bil vzbudil zanimanje za to vprašanje. Da se je ustanovila v Ljubljani podružnica Rafaelove družbe, je njegovo delo. V osrednjem odboru Rafaelove družbe na Dunaju, kjer je že več let podpredsednik, je sprožil mnogo važnih reči. V parlamentarnih in izvenparlamentarnih govorih je zelo mnogokrat obrav-

naval izseljeniško vprašanje. Zlasti pa je stal ob zahtevi, naj se predloži strog izseljeniški zakon, vedno v prvih vrstah.

Zdaj je zakon predložen. Marsikaj dobrega je v njem; vidi se mu pa še strah pred velekapitalom izseljeniških družb in pa pred Nemčijo, ki rabi in izrablja poljske delavce kot sezonske delavce pri svojem poljedelstvu. Tu se bo zdaj pokazalo, kdo umeva izseljeniško vprašanje pravično in pošteno, in kdo ne. Zakon ne more in ne sme biti ne za eno, ne proti eni družbi, ampak proti vsem enako. »Narod« zdaj vpilje proti kanadski družbi. Vprašamo: Koliko ima za to plače od nemškega poola? Naj bo brez skrbi! Ko pride v razpravo izseljeniški zakon, se bo pokazalo še jasnejše nego danes, od koga je podkupljen.

V znamenju obstrukcije.

Dunaj, 21. oktobra.

Po štirih mesecih zopet seja poslanske zbornice brez običajnega krika. Na videz je ostalo vse pri starem in zbornica bi mogla mirno nadaljevati dnevni red, na katerem je finančni načrt. Toda med dolgimi počitnicami se je marsikaj dogodilo, kar more vplivati na parlamentarno delo. Že meseca junija so Rusini in češki agrarji pretili z obstrukcijo, in vlada je prekinila zasedanje. Tekom poletja je morala vlada na Češkem upravo dežele izročiti posebni komisiji in s tem kršiti deželno avtonomijo. Četudi je grof Stürgkh s pomočjo državnih prispevkov rešil bogato češko kraljevino pretečega banke-rot, vendar so se našli v nemškem taboru žalostni junaki, ki se hočejo z intrigami proslaviti. Praški kazinotje in ekscelenca Schreiner tekmujejo z radikalcji za prvenstvo. Dokazali so svojo politično megalomanijo, ko so zopet brez vseh stvarnih razlogov razbili pravna pogajanja s češkimi zastopniki. Vsega je seveda kriv ces. namestnik knez Thun, ker z njimi ne trobi v rog. Po številu najmočnejša stranka v zbornici, ki se ob vsaki priliki in neprilici vsiljuje kot edina opora monarhije, je danes čreda brez vodnika, ki jo zavistni in sebični demagogi in strebarji pojajo na političnih valovih od krize do krize.

Včeraj je ta mogočna nemško-narodna zveza sklenila, da mora zbornica najprvo rešiti finančni načrt. To vpra-

šanje je seveda ravno sedaj najpopularnije v javnosti. Po finančnem načrtu dobe vse dežele znatne prispevke in za državne uslužbence ostane najmanj še 30 milijonov. Ko pa je ta gospoda za vlade barona Bienertsa imela moč in oblast v rokah, tedaj se ji ni mudilo s finančnim načrtom. Tu se kaže politična hinavščina v vsi svoji ostudnosti. Ali pa bo finančni načrt tako hitro rešen, kakor to želi pretežna večina v zbornici, je še vprašanje, katerega težišče je pri Poljaki in Rusinih. Ti so do zadnjega trenutka upali in pričakovali, da vlada skliče gališki deželni zbor in mu predloži načrt volilne reforme s potrebno garancijo, da postane zakon. Ker se to ni zgodilo, so rusinski poslanci danes pričeli z obstrukcijo. Rusinski poslanec Folis govori že več ur o avtomobilih, kolovratih in motovilih. Ožji tovariši mu delajo veselo družbo. Stvar sama na sebi pa je skrajno žalostna, ker osvetljuje ves kaos avstrijskih razmer. Ko si ostala Evropa osvaja svetovni trg in tuje zemlje, ki domačinom daje dela in dela, morajo se posamezni manjši narodi v habsburški monarhiji z vsemi silami boriti za pogoje svojega obstanka na domači grudi, na zemlji svojih očetov, ki so s svojo pestjo in krvjo gradili in branili skupno domovino. Ali res ni v državi moza, ki bi z železno roko razbil stare privilegije in bedaste predsodke ter udeleževal narodno samopravnost? Priprosto ljudstvo ne razume te nojeve politike, ki ugonablja najboljše moči v državi in uničuje njen ugled pred vsem svetom. In dobe se navzlic temu čudaki, ki ne razumejo ljudske duše . . .

Hrvaško-slovenski klub.

Danes popoldne je v hrvaško-slovenskem klubu podnačelnik dr. Korosec poročal o posvetih konventa. Ministrski predsednik grof Stürgkh je izrazil željo, naj bi se danes predloženi načrt zakona v varstvo izseljen- cev takoj odkazal odseku. Temu nav- svetu sta se uprta v imenu svojih to- varšev socialni demokrat Daszynski in rusinski načelnik dr. Lewicki.

Dr. Gross je predlagal, naj se se- je začnajo že ob 10. uri, da zbornica čim najpreje reši finančni načrt.

Dr. Kramar je pozval ministr- skega predsednika, naj hitro odgovori na češko interpelacijo glede upravne komisije.

Dr. Conci je zopet vprašal, kedar pride italijanska pravna fakulteta na vrsto.

Ministrski predsednik grof Stürgkh je odgovoril, da hoče v kratkem odgo- voriti na češko interpelacijo. O odgo- voru utegne biti razprava, v kateri do- bi besedo tudi član hrvaško-slovenske- ga kluba. Kar se tiče finančnega načr- ta, naglašja grof Stürgkh, da vlada ne more opustiti »iunctima« med službe- no pragmatiko in finančnim načrtom.

Po daljši razpravi obvelja predlog predsednikov, da zbornica najprvo reši finančni načrt in nato razpravo o če- ško-nemškem vprašanju. Dr. Lewicki pa izjavi, da hočejo Rusini preprečiti finančni načrt, ako se medtem ne po- sreči kompromis s Poljaki glede volil- ne reforme za gališki deželni zbor.

Zakon za izseljence.

Umazana afera družbe »Canadian Pacific Railway« ima vsaj to dobro po- sledico, da je vlada vendar enkrat predložila zbornici načrt zakona v var- stvo izseljencev. Izseljevanje je postalo v zadnjih letih že huda naloga za na- rode, dežele in državo. Povprek se na leto izseli preko morja nad 120.000 oseb, v Nemčijo pa ob času poljskega dela nad 480.000. In vse te osebe ne najdejo nikjer pravnega varstva proti krvose- som. Temu nedostatku hoče vlada od- pomoči z novim načrtom, o katerem bomo še obširneje poročali.

Istrske razmere.

Poslanec Mandić in tovariši so danes vložili interpelacijo na pravosod- nega ministra, naj poskrbi, da se bodo pri okrožnem sodišču v Rovinju porot- ne obravnave vršile tudi v hrvaškem jeziku in da bodo tamošnji sodniki tu- di popolnoma zmožni hrvaščine.

Obstrukcija Rusinov.

Ob 2. uri popoldne je pričel govo- riti Rusin Folis in je govoril do šestih zvečer, nakar so razpravo o finančnem načrtu prekinili in rešili se en nujni predlog. Sejo so zaključili ob 7. uri zvečer. Jutri se prične seja ob 11. uri dopoldne.

Poslava za varstvo izseljencev.

Dne 21. oktobra 1913 je predložila vlada državnemu zboru zakonski načrt o izseljevalni postavi. Utemeljuje potrebo te postave zelo obširno in iz-

LISTEK.

Uporniki.

Poljski spisal Artur Gruščeki, poslove- nil dr. Leopold Lénaud.

(Dalje.)

Bronja je pogledala nanj začudena in odvrnila z lahno ironijo:

»In vi ste se dali prepričati . . .«

»Ne s samimi besedami, toda k po- misleku in prevdanku me je vzpodbu- dil današnji dogodek.«

»Kakšen?«

»Ko mi je Marček pripovedoval o izidu preiskave, sem hotel pomoči jet- nikom in . . . nisem našel načina.«

»To je samo dokaz vaše nerodno- sti,« se je nasmehnila nagajivo, »toda kaj ima to skupnega z agitacijo?«

»Takoj pojasnim,« je rekel nekoli- ko razburjen. »Jaz nisem našel nobe- nega načina. Marček je pa vedel, kaj je treba storiti in je šel pokosit oves zaprtega Šeloga, neka Hanuša je pa vzela v oskrbo hišo in otroke.«

»Ah, gotovo Resjakova, jako lju- bim to deklico . . . toda pretrgala sem vas, kaj potem?«

»Hotel sem dati denarja po Mar- celku, pa je odrekel, svetujoč mi, naj dam sam Šeloga, a drugi so bogati.«

»Čisto prav je naredil,« je zaklicala, »ni treba miloščine, ampak pomoči.«

»Hm, kaj pa bi vi naredili,« je vprašal zbadljivo, »na pripovedovanje Marcelkovo.«

»Jaz? Dala bi denarja, toda samo za delavce, ki bi pospravili žito jetni- kov.«

»No, seveda . . . toda Marcelkova pomoč mi je vzbudila vprašanje, kako bi mogel dejansko pomagati. Vzbuja- mo v ljudstvu narodno zavest, čustvo, da so samostojni ljudje, vzbujamo v njih katoliško vero . . . toda kaj prav- zaprav pridobi ljudstvo vsaj za en- krat . . .«

»Množino narodne sile,« je odvr- nila brez obotavljanja, »a to je že ve- liko.«

»Pri takih žrtvah je to nekoliko premalo. Treba je, da bi ljudstvo začu- tilo svoje sile . . . a jih ima, kakor pričajo uporniki, katerih ne more niti vlada ugnati, niti pravoslavna duhov- ščina s pomočjo nabajek.«

»Kaj torej?« je vprašala, gledaje mu v oči.

»Hm . . . sam ne vem, čutim sa- mo, da moramo s teorije priti do dej- nja. Jaz sem obžaloval usodo jetnikov, Marček jim je pomogel.«

»Zdaj razumem — in po kratkem molčanju: »Tako je, imate prav, vzbu-

dit moramo sile, ki tiče v ljudstvu . . . ali poznate vi kmečke pravice?«

»Že vem,« je zaklical veselo, »zač- nimo delo drugače. Na naših zborova- njih se je to omenilo, navduševali so nas, toda dokler se nisem spustil med ljudstvo, se mi je zdelo vse malenkost v primeri z drugimi velikimi načrti, danes so se mi pa odprle oči . . . povem vam, to delo je ogromno važno.«

»Katero?«

»Kmetje kot občina imajo samovla- do, so upravna in sodnijska enota, vo- lijo župana, odbornike, pisarja, sami se morajo vladati in soditi . . . razumete?«

»Poslušam . . . kaj dalje?«

»Treba je, da bi razumeli to in tudi izvršili. Takšen župan, a zlasti njegov pisar, ki so danes orodje glavarjevo in njegovih slug, in mu pomagajo zatirati in odirati kmete, bodo postali neodvis- ni branitelji kmečkih koristi . . . to je prvi kamen, prva zavora zoper samo- voljo.«

»Izvrstna misel,« je zaklicala raz- veseljena, »ali imate primerne knjige?«

»Nimam, toda poskrbim jih.«

»Preskrbite jih tudi meni, kaj ne?«

Takoj pričnem delo v Tesni.«

»Jaz pa v Nametih.«

»O čem govorita,« je vprašala mati stopivši v sobo.

»Ravno sem pripovedoval gospo- dični in pogledal je Bronjo, »da gla-

var želi, da bi ve prišle h koncertu v ruski klub.

»Nesramnež,« je zaklicala razbur- jeno, »nas se predrzne povabiti v klub? Nikdar me ne bo!«

»Mene tudi ne,« je dostavil Tadej.

»Kako je iznajdljiv ta okrutnež,« je izpregovorila Bronja, »tlača, zatira, odi- ra, potem pa hoče, da bi se veselili na njegovem koncertu.«

»Najbrže pošlje vstopnice, kajti omenil je, da je dobilec tega koncerta namenjen za otroke stražnikov.«

»Ki nas zasledujejo in naznanja- jo,« je dostavila Bronja.

»Ako pošljejo vstopnice,« rekla je mati mirneje, »jih plačam, toda na no- ben način ne pojdem.«

»Čemu plačati?« se je razburila hči, »ali ni med nami dovolj nesrečnih in potrebnih, a mama prostovoljno tlačí v njihove žepe.«

»Moja Bronja, kdor beži pred vol- kovi, jim vrže svojo obleko in vse, sa- mo da bi si rešil življenje.«

»Toda volkovi ga dohite in snedo,« se je nasmejala zbadljivo, »ali bi se ne bilo bolje braniti? Zadal bi vsaj ene- ga volka.«

»Drugi bi ga pa raztrgali v istem trenutku,« se je nasmehnila mati, »si- cer pa, ko boš samostojna, delaj, kakor hočeš.«

vaja, da se je že leta 1904 zbornici predložila predloga o varstvu izseljencev. V socialno političnem odseku je zborovala v tej zadevi tudi enketa, a poročal odsek ni in predlog se ni rešil. Vlada se nato peča z vzroki izseljevanja in naglaša, da imajo malone že vse evropske kulturne države postave, ki se pečajo pred vsem s socialno obrambo izseljencev med potovanjem. Tudi na Ogrskem so že leta 1909 tako postavili izdali.

Koliko se jih izseli?

Potrebna je taka postava tudi za našo državno polovico, ker je izseljevanje tako naraslo, da jo mora gledati na narodno gospodarstvo in na moč armade postavodajca vpoštevati. Slabe gospodarske razmere, osobito v Bukovini in v Galiciji (juga ne vidijo in ne poznajo!) so dovedle, da se v celi Evropi največ ljudi iz naše države izseljuje. Izseljujejo se deloma čez morje in v Nemčijo. V Nemčijo gre na začasno delo do 480.000, čez morja se pa vsako leto izseli približno 120.000 oseb.

Koristi izseljencev se ne čuvajo.

Dejstvo je, da se glede na izkoriščanje naši izseljenci tako med potjo kakor tudi v inozemstvu ne branijo dovolj in da je izseljevanje prekoračilo okvir obstoječe gospodarske potrebe. (Ni res. Ljudje morajo živeti. Če doma ni zaslužka, gredo s trebuhom za kruhom.)

Dosedanja postavna določila se niso izvajala.

Dosedanji predpisi niso zadoščali, da se zlo omeji. Po ustavi (člen 4., 3. odstavek) o splošnih pravicah državljanov je priznano državljanom, da se smejo z omejitvami brambne postave izseljevati. Izseljevalni patent z dne 24. marca 1832 smatra za izseljenca le tistega, ki se izseli z namenom, da se več ne vrne. Tudi postava z dne 21. januarja 1894 (glej »Slovenec« z dne 21. oktobra str. 2), ki obseza glede na izseljevanje kazenska določila, ne zadošča kakor tudi določila obrtnega reda ne morejo uspešno ovirati propagande za izseljevanje. Predpisov o izkoriščanju izseljencev med transportom v inozemstvu ni.

Načela nameravane izseljevalne postave.

Že več let je vlada to postavu proučevala. Sedanji zakonski načrt namerava čuvati koristi delavca, ki sklepa delovno pogodbo s poverjenikom v inozemstvu in ga tudi med potovanjem pred izkoriščanjem čuvati. Pravno varstvo države v inozemstvu naj vzdrži trajen stik z domovino in omogoči, da bodo lahko denar domov pošiljali in da se bodo tudi izkušnje v inozemstvu doma izobraževalno na delavce vporabljale.

Nameravana postava pa hoče tudi tako izseljevanje preprečiti, ki krši dolžnosti podanikov in koristi države. Ohraniti se mora vojna moč armade, da se zabrani izseljevanje vojaščini podvrženih oseb, čuvati se morajo mladoletni pred nevarnostmi brezsmotnega izseljevanja. Postava mora nastopiti proti velikim zlom, ki so se pojavila pri propagandi za izseljevanje.

»Da, ne bom dajala podkupnin in ne bom kupovala vstopnic klub, to vem,« je zamrmrala ježno.

»Jaz tudi ne,« je dostavil Tadej.

»Ker sta mlada,« je vzdihnila gospa.

Začel se je pogovor o sosedih, o gospodarstvu, o cerkvi, potem je pa Tadej opazil, da je gospodinja zmučena in se je poslovil.

Jahal je na polje in je ne samo k njemu, ampak tudi svoji domišljiji pustil prosto pot.

Slednjič je našel dejanski cilj svojega dela. Slišal je, da se bližajo volitve župana, razviti hoče agitacijo in silo občine protipostavni glavarjevi samovolji. Dasiravno je v občini večina prebivalcev katoliške vere, je doslej po glavarjev odredbi župan bil vedno pravoslaven, on hoče to izpremeniti in začel je preresetavati gospodarje, ki bi bili sposobni za to čast.

Za enkrat se je čutil zadovoljnega in ponosnega na svoje prihodnje delo. Še danes piše tovarišem, naj mu pošljejo knjig o občinski samoupravi, pojasniti, raztolmačiti, razdati jih hoče vaščanom.

On v Nametih, ki spadajo k občini Tesna, ona pa v Tesni sami . . . Gotovo se jima posreči volitev, prišel bo nov občinski pisar, a tak zgled samostojnosti kmetov je nalezljiv.

Nasmehnil se je zadovoljno.

Čez nekaj let se bo cela gubernija, cela dežela uprla samovolji glavarjev, a samo začetek je težak . . .

In potopil se je v sanje prihodnosti . . . a okolica je bila za to ugodna.

Tiste osebe, ki so jih goljufive vabe spravile na misel izseljevanja, se morajo s postavo čuvati pred negotovo bodočnostjo. Propaganda se mora omejiti in izvajati le pod strogim nadzorom policije. V prvi vrsti se mora preprečiti pospeševanje izseljevanja vojaščini podvrženih oseb in zapeljevanje žena in deklic k prostituciji in druge spletke mednarodne trgovine z deklamami.

Posredovanje dela.

Izpopolniti se mora tudi popolnoma nezadostno posredovanje dela v inozemstvu. Brezposelnim se mora pred vsem doma delo preskrbeti.

Glavne določbe nameravane postave.

§ 1. se določa pojem besede izseljenec. Varstvo izseljencev obsega vse izseljence ne glede na to, če so avstrijski državljani ali ne, ker tako določajo za varstvo izseljenca tudi inozemske izseljeniške obrambne postavodaje.

§ 2. se opozarja na določila brambne postave glede na omejitve izseljevanja. Lahko se izdajo tudi prepovedi za izseljevanje v posebne dežele, če tam obstojajo razmere, ki so nevarne zdravju, npravnosti ali gospodarskemu napredku izseljencev.

§ 3. določa, da se izdajo posebni predpisi glede na take mladoletne, ki ne potujejo s svojim očetom.

§ 4. določa, da je izseljeniški potni list važna listina, s katero se v inozemstvu dobi podpora pri c. kr. zastopstvih.

Zasebna dbrodelnost.

Zasebna dobrodelnost (§ 5.) tudi izseljevalna postava ne more pogrešati. Na tem polju so se že lepi uspehi dosegli. S § 5. se določajo pogoji, pod katerimi sme kako društvo sodelovati pri izseljevanju.

Obvestila o izseljevanju

ureja § 6. Brez dovoljenja notranjega ministrstva ne bo smel nihče dajati svetov glede na izseljevanje.

Naseljevanje se ne dovoli.

Ker se osebe, ki se kot kolonisti v inozemstvu naselijo, navadno ne vrnejo, se prepove nabava kolonistov, izvzemši naseljevanja v Evropi, kar se s posebnimi odredbami določi. Dninarji se bodo smeli iskati za inozemstvo pod gotovimi pogoji le z dovoljenjem notranjega ministrstva in le gotovo številu.

Določila o prevažanju izseljencev.

Predpiše se, kako da morajo biti opremljeni medkrovi, v katerih se večinoma izseljenci vozijo. Kdor se bo hotel voziti z izseljenci, si bo moral dovoljenje izposlovati, ki se bo le za eno leto izdalo in se lahko vsak čas preklicuje. Podjetniki bodo morali kavecijo založiti. Izvzeti so tisti potni uradi, ki že obstojajo, dasi so se tudi v teh ponovno zlorabe opazile. Brez veljavnega potnega lista se ne bodo smeli na ladje izseljenci sprejemati kakor tudi ne brez zanesljivega spremstva osebe, ki še niso 16 let stare. Posebni izseljevalni komisarji bodo ladje nadzirali; duhovniki in ženske zaupnice bodo spremljale večje transporte.

Cela okolica, valovita, obdana s črnimi gozdi, v svitu polnega meseca, je izgledala, kakor da bi bila s sveta sanj in domišljije.

Polje je bilo kakor srebrno; drevje se je tako čudno družilo s svojimi dolgimi sencami; vsak grm je v tej svetlobi zrastel v velikana, ki je v sebi skrival skrivnosti. Nekje se je oglasila jerebica, pela je prepelica, brez šuma je zletel mimo nočni vran in netopir. Vonjava zrelega žita, zvenelga cvetja se je razlivala v nepretrganih valovih. In vse je bilo tako nepojmljivo, skrivnostno, veličansko . . .

In Tadeju se je zdelo, da je delo v občini komaj skromen začetek, neznamenat osnutek onega, kar je želel in kar bo izvršil.

Sanje prihodnosti so dobivale vedno bolj določene oblike. Izpreminjale so se takorekoč v izklesane postave, a vsaka izmed njih: slava, velikost, sreča, je dobivala čudno mil in znan izraz. Z očmi svoje duše jih je ogledaval marljivo in iskal v spominu kaj podobnega. Vsaka izmed njih je imela nekaj od Bronje Zveličeve, njen pogumni pogled, ponosni smehljaj, jasno čelo, obliko las, in slednjič se je vse to strnilo in zlilo ednole v njeno postavu.

Vsak njen pogled, kretnja, in njen zvok je oživel na novo . . . in pred njim je stala lepa na duši in na telesu, mamljiva, krasna, vabljiva kot sanje; silna in odločna, kot duh probujajočega se naroda; mila in ljubljena, kot rodna zemlja.

Davek za izseljevanje.

Da se dobe sredstva za nadzorstvo izseljevanja, bodo morale družbe plačati za vsakega avstrijskega izseljenca davek, in sicer 10 kron za vsako celo, 5 kron za polovično in 2 kroni za vsako četrtino voznega lista.

Kazni

se bistveno strinjajo s predpisi že vloženega kazenskega načrta. Sodnija bo kaznovala napeljevanje k izseljevanju, nevarnosti proti mladoletnim in trgovino z deklamami ter prestopke proti tej postavi in odlokom, ki se z ozirom na njo izdajo.

Politične, policijske in mornariške oblasti bodo morale nadzorovati, da se nameravana postava izvede.

× × ×

Nameravana postava je precej ojstra, a škoda, da prihaja vlada z njo tako pozno. Koliko gorja in solza bi ne bilo, če bi se bila vsaj že leta 1904 sklenila . . .

Proračun za prvo polovico leta 1914.

Vlada je predložila proračun za dobo od 1. januarja do 30. junija 1914. Avstrijska, ogrska in skupna vlada so namreč sklenile, da bodo od 1. julija 1914 nadalje predlagale proračune od 1. julija do 30. junija. Anglija, Nemčija, Danska, Švedska, Norveška, Rumunija, Japonska, Italija, Španja, Portugalska in Združene države se tudi ne ozirajo glede na svoje proračune na koledarjevo leto. Upajo, da ko ta način uvedejo, da končajo z večnimi začasnimi proračuni.

Polletni proračun za leto 1914 izkazuje izdatkov 1.564.458.879 K, dohodkov 1.564.528.620 K in izkazuje 69.741 K prebitka.

S kreditnimi operacijami bo moral finančni minister dobiti 141.831.330 K.

Kar tiče podrobnih izdatkov, se določi proračunski prispevek za skupne izdatke s 117.849.903 K. Notranje ministrstvo proračunava izdatke s 30.592.955 K, ministrstvo za dež. brambo s 60 milijoni 065.710 K, naučno ministrstvo s 59.452.390 K.

Za umetnost in arheološke namene dobi Koroška 13.500, Primorska 14.000 K. Verskemu zakladu doplača naučna uprava na Štajerskem 80, na Koroškem 7050 in v Trstu 485 K. Za vzdrževanje gozdov in posestev se proračunava na Štajerskem 48.750, na Koroškem 2850 in na Kranjskem 32.500 K. Za laško fakulteto se proračunava 65.000 K. Za ljudsko šolstvo se proračunava na Štajerskem 181, na Kranjskem 260 in na Primorskem 1250 K. Za povzdigo ljudskega šolstva na Primorskem pa 80.170 K.

Finančno ministrstvo nakaže deželam iz direktnih davkov 10.035.000 in od davka na žganje 10.550.000 K.

Skupno se proračunavajo izdatki finančnega ministrstva 433.746.934 K.

Trgovinsko ministrstvo prispeva za varstvo izseljencev s 70.500 K, za regulacijo Soče pa z 11.430 K. Izdatki trgovinskega ministrstva se s 121.746.930 K proračunajo.

Železniško ministrstvo proračunava izdatke s 373.890.330 K. Za nadaljnje izboljšanje gnotnega stanja železničarjev se je vzel 5.000.000 K.

Poljedelsko ministrstvo izkazuje izdatke z 32.244.156 K. Za agrarne operacije se proračunava za Štajersko 20.000, za Koroško 20.000, za Kranjsko 37.500 in za Primorsko 6000 K.

Justično ministrstvo proračunava izdatke s 44.843.716 K.

Ministrstvo javnih del proračunava izdatke s 56.010.899 K.

Za pospeševanje obrti se proračunava izredna podpora za Štajersko s 3000, na Koroškem z 39.750 in na Kranjskem z 11.000 K. Za ceste je v celi državi proračunanih 8.992.164 K; za izredne zgradbe in potrebščine za ceste se proračunava na Štajerskem 469.348, na Koroškem 121.000, na Kranjskem 108.800 in na Primorskem 506.000 K.

Redni izdatki za vodne zgradbe se proračunavajo z 2.026.589 K; izredni stroški in prispevki za vodne zgradbe se proračunavajo na Štajerskem z 205.000, na Koroškem s 146.000, na Kranjskem s 74.000 in na Primorskem s 94.000 K.

Nove zgradbe in investicije bodo stale v plavju pri Celju 88.000, v Idriji 37.000 in v Rajblu 137.000 K.

Za upravo državnih poslopij, za nove stavbe in za nakup posestev se proračunava 9.419.642 K.

Notranje ministrstvo izda v te namene na Štajerskem 2790, na Kranjskem 7550 in na Primorskem 54.074 K; naučno ministrstvo na Štajerskem 111.347, na Kranjskem 13.229 in na Primorskem 120.000 K. Za zgradbe tobačne režije se izda 450.000 K. Trgovinsko

ministrstvo izda v stavbne namene na Koroškem 18.500, na Primorskem pa 96.200 K. Justično ministrstvo proračunava stavbne stroške na Koroškem z 41.884, na Štajerskem s 185.140 in na Primorskem s 720.000 K. Za kaznilnice se stroški proračunavajo na Štajerskem s 17.000 K. Ministrstvo javnih del proračunava stavbne stroške na Štajerskem s 30.020 K.

Pokojnine se proračunavajo s 67.250.000 K.

Dnevne novice.

+ **Zadoščenje deželnemu glavarju dr. Iv. Sustersiču.** Duhovščina novo-meške dekanije je soglasno izrekla deželnemu glavarju dr. Sustersiču svoje zaupanje. — Deputacija občine Tomišelja (gg. župan Svete, župnik Knific in veleposestnik Kosler) se je te dni oglašila pri g. dež. glavarju dr. Sustersiču in mu kot dokaz neomajnega zaupanja izročila diplomu častnega občanstva tomišelske občine. Zastopniki občine so ob tej priliki tudi čestitali g. dež. glavarju k njegovi 50letnici in izražali željo, naj ga Bog dolgo časa ohrani na čelu dežele in stranke. Dež. glavar je obljubil, da bo vestno, kot doslej, nadaljeval delo za ljudstvo.

+ **Kandidatje S. L. S. na Gorenjskem.** Bohinjska Bistrica. Pri nedeljski občinski seji so se vsi odborniki z največjim odobravanjem zavzeli za kandidaturu naših dveh za ves Bohinjski zasluznih bivših deželnih poslancev gospoda Pogačnika in gospoda Pibra. Delovali bodo tudi na to, da bosta izvoljena z ogromno večino.

+ **Javen shod** je priredil v nedeljo popoldne v Ljudskem domu v Cerkljah pri Kranju, državni poslanec J a r c, ki je poročal nad 300 zbranimi volilcem o delovanju dež. odbora. Sprejeta je bila tudi soglasno njegova kandidatura za splošno kurijo Kranj—Škofja Loka.

+ **Kandidatje S. L. S. na Vipavskem.** St. Vid pri Vipavi: V nedeljo dopoldne, dne 19. t. m., se je vršil tu volilni shod ob precejšnji udeležbi volilcev. Na shodu je poročal deželni poslanec gospod Perhavec o delovanju deželnega zbora, za njim je govoril tudi gospod kaplan Kapš iz Vipave. Sprejeli sta se soglasno kandidaturi gospoda Perhavca in gospoda dr. Pegana.

+ **Shod v Velikih Laščah** se je vršil v nedeljo popoldne. Na shodu je poročal dr. poslanec Jaklič. Govorila sta tudi gg. Škulj in Hafner.

+ **Zveza Orlov in Kranjska Podzveza** imata skupno sejo jutri, v četrtek, točno ob 6. uri v posvetovalnici Kat. tisk. društva, I. nadstropje. Prosi se polnoštevilna udeležba.

+ **S. L. S. za pravice Slovencev.** Liberalno časopisje dan za dnem kriči in laže, da naša stranka ni narodna, da nič ne brani narodnih koristi: sploh, mi smo narodni izdajalci in zlomek ti vedi, kaj še vse. Te liberalne laži vsestavajo v se celo nekateri tudi naši ljudje, ki osobito v kavarniškem dimu liberalne papirje radi čitajo in jim verujejo. Kdor liberalce pozna, ve, da je narobe res, kar o naši stranki čečkajo. Kako pa li sodijo o »narodnem izdajalstvu« S. L. S. tisti, ki to najbolj znajo, Nemce namreč mislimo, nam pa pove glasilo najzagrizenjših kranjskih Nemcev in nemškutarjev, »Grazier Tagblatt«. Dne 22. oktobra objavila ta list daljši, iz Ljubljane mu doposlani članek, ki se peča z zadnjim zasedanjem kranjskega deželnega zbora. Članek napada našo stranko, kar more, ker po njegovem mnenju Nemce in nemškutarje na Kranjskem zatira. Predvsem miho plaka in joka, ker je pritisnila ob steno nekdanjo večino v kranjskem deželnem zboru, ki so jo slovenski liberalci, zvezani z Nemci, tvorili in nas tako spominja na tiste čase, ko je slovenski liberalci v zvezi z Nemci vladal Kranjsko deželo tako, da je dajal Nemcem in slovenskim liberalcem groš, »klerikalcem« pa knof. Pove tudi, da je vsaka obstrukcija v kranjskem deželnem zboru po poslovniku nemogoča. Nato pa javka, kako da je naša stranka Nemce in nemškutarje ob steno potisnila. Toži, ker nima po zaslugi in po delu naše stranke v dež. šolskem svetu vlada več večine in ker odločujejo po zaslugi naše stranke v deželnem šolskem svetu zastopniki ljudstva. Nemci javkajo, da za nemško šole to ni dobro. Verujemo, za kulisami ne morejo nemškutarji na vlado preko Dunaja glede na šolstvo pritisniti, kakor so prej. Najhujše pa Nemce ježi, ker je novi občinski volilni red oslabil premoč nemških kapitalistov: veleposestnikov in industrijcev v več občinah na deželi. Zlasti jih boli, ker so po novem občinskem volilnem redu več občin na deželi in Trzin izgubili. Nadalje se kranjski nemški »Volksrat« pritožuje, ker je naša večina odvzela

podporo nemškemu gledališču, rešila vprašanje samoslovenskih uličnih napisov v Ljubljani, razširila slovensko uradovanje pri kranjskih deželnih uradih, ustavila nemške ofertne razpise in razglase deželne odbora itd. Nič ni so zato zadovoljni s poslovanjem naše stranke in končno člankar resignirano prizna, da se tudi v bodoče položaj za Nemce na Kranjskem ne bo izboljšal, ker bo itak S. L. S. zopet večino imela. — Tako mi delamo za pravice našega rodu. Liberalci naj pa le naprej lažejo in naj poginejo v močvirju svojih laži, da mi izdajamo pravice slovenskega ljudstva.

Škodljivci našega naroda, liberalni časnikarski mazači, ki brez premisleka mažejo po papirju, so hudi, ker smo njihovo brezsmiselno pisarijo o lipski proslavi zavrnili tako, kot je bila naša dolžnost. Kaj menite, da bomo pustili, da bi res ves narod trpel radi neumnih izbruhov nekaterih neodgovornih mazačev in naivnežev, ki pri lipski proslavi niso imeli nujnejšega opravka, kakor v najrazličnejših oblikah izražati obžalovanje, da nismo pod Francozi. In sedaj vpijejo ti ljudje o »denunciaciji«, ko so sami tiskali najneumnejše opazke, ki bi lahko Slovincem več škodile, kot nam more koristiti desetletno vztrajno narodno delo. Na vpitje teh ljudi se oziramo s prezirom, ker slabo bi bilo za nas, če bi morali biti za nas merodajno mnenje takih ljudi. »Slovenec« je zavzel na vse strani korektno stališče, noben list ni lipskih slavnosti tako pravilno osvetlil kot naš list, ki je tudi patriotizem tistih nemških kričarjev, ki Slovence hočejo učiti patriotizma, postavil v pravo luč.

»Vsenemčija bodi geslo!« Listi pri našajo obširno poročilo o dunajski vsenemški slavnosti v stoletni spomin bitke pri Lipskem, katere se je udeležilo nad 5000 ljudi. Celi slavnosti je vtisnil svoj pečat stari Georg Schönerer, ki je po dolgem času zopet prišel med svoje in tudi govoril. Omenjeni list piše, da te sreče in tega navdušenja, ki ga je vzbudil Schönerer na tej prireditvi, navzoči ne bodo nikdar pozabili. Samo zaradi kurioznosti navajamo (po navedenem listu) nekatere podrobnosti. Na slavnost je prispelo mnogo brzojavnih in pismenih pozdravov v vezani in nevezani besedi. Neki Otto Stollowsky (!) je iz Draždan poslal gromeče verz, katerih zadnja vrstica se glasi: **»Alldeutschland soll die Losung sein«** — Vsenemčija bodi geslo! Neki drug pozdrav iz Gradca, želi, da bi zlato svetle zvezde, ki vodijo osodo Nemčije in konča z vzklikom: **»Hura, Alldeutschland!«** Dr. Ursin se je v svojem pozdravnem govoru obrnil predvsem na Schönererja, »ki je ta dan kljub svojim 71 letom prihitel med nas, da zavzame stališče proti črno-rmenemu sistemu in oznanja, da je med črno-rmenim in črno-rdečo-zlatim postavljen neprodni stena. Tudi mi hočemo danes obljubiti, da je in ostane naš ideal plavica in da je in ostane ta ideal v nepremostljivem nasprotju s črno-rmenim sistemom.« Slavnostni govor je imel Franc Stein, ki je povdaril, da morajo sedanjiki z vsemi silami in vsem idealizmom stremeti za tem, da srečni znanjci dožive zaželjeno »Vsenemčijo«. Nadalnje poročilo pravi, kako silno ogorčenje je povzročila »breztaktnost« vladnega zastopnika, ko je pri Heil-klicu na cesarja Viljema II. »motil« zborovanje. Svoje poročilo pa zaključujejo vsenemška glasila z geslom: **»Na delo z a V s e n e m č i j o!«**

So že začeli. Komaj je minulo par dni, odkar se je zatvoril deželni zbor, in liberalni žurnalisti so prišli zopet na svetlo. Zaslužene batine, ki so jih odnesli iz deželnega zbora zaradi polletnega nespametnega laganja in obrekovanja, jim torej niso čisto nič koristile. So že zopet začeli, in sicer oba naenkrat, »Dan« in »Narod«. Današnji »Dan« piše: »Ljudje, spreglejte, kranjski ljudski zastopniki so pomagali prodajati naše ljudi v Kanado, kjer morajo delati kot živina. Slovenski klerikalni mogotci so sodelovali pri podkupovanju s strani družbe »Canadian Pacific«. Poženite te kreature slovenskega naroda s poslaniških mest, kamor so prišli potom sleparstev in laži.« V Ljubljani imamo družbo sv. Rafaela. Vzdržujemo jo mi; dela za boglonaj za vse izseljence. Ljudi svari pred izseljevanjem; če so pa enkrat že na poti, jim da priporočila pisma, poskrbi za njih varstvo, da se jim ne godi kaka krivica. Ampak, kaj to, mi ljudi prodajamo! Naši poslanci se že leta in leta trudijo, da bi sklenil parlament izseljeniški zakon, uredil izseljevanje in preprečil vsako agitacijo in nered pri izseljevanju. Amkaj kaj je to »Danu« mari, mi ljudi prodajamo! Nekaj bi pa prav za res radi prodali, ampak žalibog da nima nobene cene, namreč »Danovo« neumnost.

Koliko smo dobili. Sobotni »Narod« piše: »Čisto gotovo je, da klerikal-

na stranka ni zastoj delala reklamo za izseljevanje v Kanado. Morda bodo zaplenjene knjige »Canadian Pacific«-družbe tudi pokazale, koliko denarja je dobila klerikalna stranka na Kranjskem. Prav nič ne dvomimo, da izvira marsikak stotak, s katerim se bodo delale deželnozborske volitve, iz blagajne »Canadian Pacific«-družbe. Kaj ne vedo gospodje, koliko denarja smo prejeli od »Canadian Pacific«-družbe. Ravno štiri milijone. Enega je dobil dr. Susteršič zato, ker je angleške tujce na Gorenjskem pozdravil. Enega je dobil dr. Krek, ker je pisal, da je čisto vseeno, če se pelje človek s to ali ono barko, z eno ali drugo družbo. En milijon je dobil »Slovenec« zato, ker je to bilo v »Slovencu« napisano. En milijon bo pa dala družba za naše deželnozborske volitve, to pa iz usmiljenja za liberalce, da bodo imeli vsaj nekoga, na katerega bodo zvrgli krivdo, kadar bodo jeseni pri volitvah propadli. Tako, da bo na vse strani prav in ne bo treba še gledati v tiste bukve »Canadian Pacific«-družbe, ko je čas za volitve tako dragocen.

— Iz mažarske korupcije. »Arbeiter Zeitung«, letnik 1908, je priobčila uvoden članek (7. sept. 1908) pod naslovom: »Ein Verteidiger der magyarischen Kultur«, ki tudi marsikoga utegne zanimati, ker se tiče ravnokar glavnim urednikom »Pester Lloyd« imenovanega dvor. svetnika Veszi-ja. V prevodu slove članek: »Pisačem, ki v inozemskih listih koruptno mažarsko sivovlado poveličujejo, je treba pristevati tudi »Gesinnungslump«-a Josipa Veszi-ja, preje Weiss-a. Početkom je bil liberalec, prismoilil se je pozneje na Kolomana Szella in postal njegov konservativno-liberalen »Leib«-journalist; po porazu liberalne stranke se je vdirjal ministrstvu Fejervary-jevem in postal ministerialni svetnik in načelnik tiskovnega urada. Ko je bilo te slave konec, je pobijal koalicijo, ki je prišla na krmilo, tako dolgo v svojem listu, dokler list zaradi pomanjkanja naročnikov ni opešal... Nato je vstopil v službo koalicijske vlade, katero je prej tako srdito napadal, za letnih 30.000 K, dobil je pa nalog preseliti se v Berlin in od tam zagovarjati ogrsko vladu. Tako »Arbeiter Zeitung«. (Kot glavni urednik »Pester Lloyd« ima mož 80 tisoč kron letne plače. Baje je bil Veszi kandidat Tisze za izpraznjeno mesto našega tiskovnega urada v zunanjem ministrstvu).

— Nadškof Stadler — kardinal. Zagrebški listi poročajo, da postane nadškof Stadler v kratkem kardinal.

— Stare cerkvene umetnosti. Iz Ribučega pri Bledu: Dne 30. sept. t. l. je g. Jožef Pavlin, kipar v Radovljici, po naročilu c. kr. centralne komisije za ohranjenje starih umetnin, obnovil ter postavil dva stranska oltarja v podružnici sv. Lenarta v Bodeščah. Država je prispevala 480 K, dežela 450 K, Bodešče 100 K, torej skupaj 1030 kron. Delo je izvršil mojstrsko, ne da bi stari slog kaj izgubil na svoji umetnosti. Cerkev je zdaj zelo mična. Fresko-slike so odkrite, veliki oltar prenovljen že preje, zdaj pa še stranska oltarja dajeta kras stari, zgodovinsko znameniti cerkvi.

— Agrarske ceste na Notranjskem. Trasni obhod agrarskih cest Iška vas-Rakitna—Ulaka—Korošce—Podslivnica—Zales—Št. Vid—Lanišče—Otave—Selšček—Begunje—Rakek s stranskimi progami in predlaganimi alternativami bo 27., 28. in 29. oktobra t. l.

Poizkušen vlom. Iz Gorij, dne 21. oktobra 1913. V noči med 14. in 15. t. m. so predrzni zlikovci ulomili v spodnjo hišo gostilne Vinkota Jana v Spodnjih Gorjah. Z močnim hodom so pretrgali železno omrežje. Biti jih je moralo več, ker en sam bi ne bil mogel izvršiti tega dela. Eden vlomilcev se je utihotapil skozi prodrto omrežje, stikal po hiši ter odnesel puško. Skušal je vlomiti denarno omaro, a se je morda prestrašil, ter je pobegnil in z njim vsi drugi tovariši.

— Huda žena. Gostač Jožef Tomšič iz Hrastja je svoji sosedni trn v peti. Pred kratkim se je Tomšič v precej pijanem stanu vračal, nič hudega sluteč, po cesti domov. Ob tej priliki se ga je pa lotila sosedka Marija Skul in ga precej pošteno z neko fizičlovko naklestila. Pa tudi Tomšič ni držal križem rok, kajti namahal jo je s polenom ter ji prizadal več lahkih poškodb. Kdo ima prav, bo sodišče odločilo.

— Kolesarje s kamni obmetavali. Dne 16. in 17. t. m. je 14letni deček Franc Tihelj, gostačev sin, metal kamenje v družbi petih mlajših tovarišev na štiri kolesarske vajence, ki so se vračali na kolesih domov iz Ljubljane. K sreči ni bil nihče zadet, čeravno je kamenje frčalo mimo njih glav ter so

bila tudi kolesa zadeta. Porednež Tihelj ne odide kazni.

— Kje je pošta Dovje? Človek ne bi verjal, da hodi pismo iz Gorij na Dovje štiri dni. Pismo z natančnim naslovom je romalo v Beljak, tam je dobilo signaturo Villach 18. oktobra 1913 ter pripombo Retour Post unbekant. Potem je romalo na Bled in od tam srečno na Dovje. Dobra je pripomba na naslovni strani, warum retour! Pošta Dovje pač najdemo v vsaki knjigi za beleženo; le nemški šovinizem je noče poznati in razume samo Lengenfeld.

Za deželnozborske volitve.

»Zakon v varstvo volilne in zborovalne svobode« in »Poduk za letošnje deželnozborske volitve« sta tiskana. Dobita se v tajništvu Slovenske Ljudske Stranke v Ljubljani. Poslopje »Ljudske posojilnice«, II. nadstropje. Zaupnik Agitatorji! Na delo za častno zmago Slov. Ljudske Stranke! Sezite po knjigah »Poročilo deželnega odbora« in »Dejanja govore«, kjer je popisano ogromno delo in velike za slave Slovenske Ljudske Stranke za našo deželo in naše ljudstvo! Brošuri se dobijo v »Katoliški Bukvarni« ali pa v tajništvu Slov. Ljudske Stranke v Ljubljani.

ALBANSKE ZMEDE IN ANGLEŽI.

Iz Londona: Tudi Angleži so večnih homatij na Balkanu precej siti. List »Pall Mall Gazette« daje duška temu razpoloženju in pravi: Srbi so avstrijski ultimatum takoj sprejeli; to je znamenje, da so vladni kabineti na Balkanu začeli uvidevati položaj, katerega so si sami ustvarili. Balkanska vlade se dajo izključno od sebičnosti voditi, nimajo nobene pravice, da bi jih zunanje države podpirale. Druga balkanska vojska je ugasnila vsako iskro sentimentalnosti za narode, ki so bili za Gladstona (slavnega angleškega državnik) tako interesantni.

O avstrijskem posredovanju glede na to, da Srbi Albanijo zapuste, piše »Westminster Gazette« sledeče: Avstrijsko posredovanje na lastno pest se je vzelo na ganje s popolno ravnodušnostjo.

Samo Francija, se zdi, da se vznemirja. Končno izvršuje Avstrija samo sklep velevladi glede Albanije in če bo posredovanje imelo uspeh, nimamo nobene pravice za pritožbe. Javnost si želi miru, ki naj napravi dobi krutosti in grozovitosti konec. Sedaj, ko je Srbija popustila, bo glavna naloga velevladi, da napravijo v Albaniji kakšno civilizirano vladu, da se preprečijo vpad in neredi, katerih se Srbija boji.

BULGARI ZASEDAJO ZAHODNO TRACIJO.

Iz Sofije: Bulgarske čete zasedajo zahodno Tracijo, kraj za krajem in v najlepšem redu. Mohamedanci se vračajo zopet nazaj v svoje domove. Danes so zasedle bulgarske čete že Mastauli. Gümüldžina se je udala brez vsakega nasprotovanja. Suleman bej, član provizorične vlade v zahodni Traciji, se je izjavil, da se je provizorična vlada pohotela z Bulgari mirno na podlagi dalekosežnih koncesij in tako preprečila prelivanje krvi. Sicer pa tudi grška vlada ni držala svoje besede in nam ni dala orožja, kakor je obljubila. Grki so se pa izselili, namesto da bi se bojevali.

ANGLEŠKA BANKA V BELGRADU.

»Frankfurter Zeitung« poroča iz Pariza: V Belgradu se osnuje angleško-srbska banka s 5 milijoni kapitala. Ministrstvo je pravila in statut banke že odobrilo.

RUSKI ZUNANJI MINISTER V BEROLINU.

Včeraj so ruski zunanji minister Sazonov, kanceler Bethman Hollweg, državni tajnik Zimmermann in člani ruskega poslanstva v Berlinu v palači ruskega poslanstva skupaj dinirali. Zastopnikom listov nasproti je dejal, da je potoval predvsem iz zdravstvenih ozirrov. V Berlinu kakor tudi v Parizu je prišel skupaj z voditelji nemške in francoske politike, s katerimi je izmenjal svoje misli o raznih aktualnih političnih vprašanjih. Nemškega kancelerja da zelo spoštuje, ker je zaupanja vreden mož.

Ljubljanske novice.

Iz šentpeterskega prosvetno društva v Ljubljani opozarja na igro »Mat i — s k r b a«, katero uprizori dne 1. novembra v »Ljudskem domu«. Vstopnice se dobe v predprodaji v »Katoliški bukvarni« in pri trgovcu Ivanu Podboju na Sv. Petra cesti.

Iz šentpeterskega prosvetno društva v Ljubljani priredi običajno predavanje v četrtek ob pol 8. uri. Predava č. gospod stolni vikar in katehet Ivan Cegnar.

Iz Kako so se imeli v Gradcu pri lipski proslavi. Na kako visoki stopinji je bila lipška proslava v vsenemškem Gradcu, kjer se polnijo predala nemških listov proti Ljubljani, posnemamo iz nepristranskih nemških virov doslovno ta-le lep opis. »Pri včerajšem mirozovu povodom vojaškega praznovanja stoletnice bitke pri Lipskem je v Gradcu prišlo do velikih kravalov. Pred vojaško godbo je marširal številni mob, ki je na Francoskem trgu med vriskom in vpitjem udril v prostor, omejen z vrvo, kar je povzročilo paniko. Od vseh strani so se čuli klici na pomoč, otroci so pričeli jokati in vpiti; številni otroci so dobili težke poškodbe. Trije otroci so bili v veliki nevarnosti da bi jih zadušili. Neki policijski stražnik je rešil nekega otroka, ki je padel na tla in je bil v nevarnosti, da ga pohodijo. Nekemu policijskemu stražniku so raztrgali suknjo in jopci ter ukradli uro. Načelnik straže si je v boju z mobom zvinil roko. Straža je bila napram divji množici popolnoma brez moči. V trenutku največje nevarnosti je poslalo več častnikov proste vojske, ki so šli z godbo, straži na pomoč. Končno se je posrečilo, odriniti mob od nevarnega kraja proč in razkropiti.« To podobo vsenemske kulture naj si ogledajo pri »Grazzer Tagblattu«!

Iz Delavci v Ljubljani in okolici! Za volitve v obrtno sodišče so imeniki v Ljubljani in po občinah, ki spadajo v področje ljubljanskega obrtnega sodišča, razgrnjeni v občinskih uradih. Prepričajte se, če ste pravilno vpisani in poskrbite, da Vas vpisejo, če niste. Vpisana mora biti vsak, kdor je bil 26. avgusta v delu. Zaradi eventualne reklamacije vzemite potrebne dokumente, zlasti delavsko knjižico, s seboj!

Iz Liberalci v Ljubljani poslušajte svoje generale! »Slovenski Narod« je pisal te dni? »Kamorkoli pogledamo, povsod vidimo, da delujejo najbolje in najuspešneje tisti parlamentari, kjer nima nobena stranka sama zase večine, ampak je za vsak sklep potrebna, da se vsaj nekatere stranke med seboj sporazumejo.« — Pojdite in napravite tako z — ljubljanskim magistratom.

Iz Vse gre v Ljubljani z liberalci. Tako radi pišejo liberalni listi. Sedaj pred volilno borbo za kranjski deželni zbor pa vidimo krčevite priprave liberalne stranke za njene pozicije v Ljubljani. Napravili so kar dva volilna odbora za Ljubljano iz obeh pa še centralni odbor. Mi to z največjim veseljem beležimo, ker to znači — naš napredek. In tudi pri prihodnjih volitvah v Ljubljani bo storil na tej poti vsak naš somišljenik svojo dolžnost. Ljubljancem naj si ogledajo dosedanje »delo« svojih poslancev, pa jih bo morda sram, da hoče bojno geslo za »naprednost« v Ljubljani prikrivati najhujše nazadnjaštvo in plitvo frazerstvo.

Iz Slavlje stoletnice bitke pri Lipskem na ljubljanskih srednjih šolah. Na c. kr. I. državni gimnaziji se je vršilo povodom 100letnice bitke pri Lipskem slavlje, ki spada brezdvomno med najlepše slavnosti zadnjih let na imenovanem zavodu. Po sveti maši se je zbrala mladina s profesorji v telovadnici, izpremenjeni v gledališko dvorano. Kulise in garderobo je dal oder »Ljudskega doma«. Pevski zbor je zapel pod vodstvom gospoda profesorja Bajuka »Lepo našo domovino«, ki je elektrizirala mlada srca. Gospod ravnatelj dr. Požar je nato v kratkem, a v srce in duha segajočem govoru osvetlil nepristransko pomen Napoleona za naše kraje. Prosvitljenci v Ljubljani so ga proslavljali, a ljudstvo o blagru francoske vlade ni vedelo mnogo in veliko veselje je zavladalo po deželi, ko se je Kranjska zopet združila z Avstrijo in s Stajersko, od katere ločeni bi Slovenci kot narod ne pomenili ničesar. Današnje slavlje je praznik zvestobe Slovencev do države in cesarja. — Nato je zapel mešani zbor slavnostno pesem, ki jo je zložil za ta dan gospod profesor dr. Debevec, ki se je v zvezi z gospodom profesorjem Kobalom bil podvrgel nalogi, oskrbeti in izvršiti slavnostni program. Skladbo je spremljal na klavirju skladatelj sam, gospod Stanko Premrl. Nato je nastopil v zgodovinski noši kranjski »prolog« — po vzorcu starih komedij — in v šaljivem govoru v verzih razjasnil spored nastopnih točk. Živa slika je predstavljala »Ilirijo oživljeno« po znani sliki v Rudolfinu. Slavnostni govornik gospod profesor dr. Debevec je utemeljil psihologično slavo in padec titana Napoleona in dalekosežni pomen, ki ga je imel ta mož za duševni razvoj sodobnih genijev vseh narodov. Omenil je živo sliko »Ilirijo oživljeno«, kjer Napoleon podaja roko Iliriji, in

vzbudil v dijakih željo, biti tudi pomočniki in rešitelji svoje ožje in širje domovine. S slava-klici cesarju je zaključil svoj duhoviti govor, ki je bil večkrat pretrgan s frenetičnim odobravanjem in ki zasluži, da ga gospod profesor objavi v celoti. Govor je fin vzorec za navdušujoče nagovore na dijakove višjih razredov. Živa slika: Slovenski narod se klanja cesarju v zvezi s cesarsko pesmijo je zaključila slavnost. Obe živi sliki je preparator deželnega muzeja gospod Dobovišek tudi fotografiral in se dobila pri gospodu prof. Kobalu kot razglednici.

Ij Novela k pokojninskemu zakonu zasebnih nastavlencev. Sinoči se je Društvo slov. trg. sotrudnikov posvetovalo, kakšno stališče je zavzeti napram predlaganim spremembam zakona o pokojninskem zavarovanju zasebnih nameščencev. Sklenilo se je, poslati socialno političnemu odseku drž. zbora, v katerem se bo v kratkem obravnavala ta važna zadeva, spomenico zahtevo, da je sprejeti v zakon določbo, po kateri je pritegniti pod omenjeno zavarovanje tudi trgovske sotrudnike. To akcijo sta sklenila podpirati organizaciji odvetniških in notarskih uradnikov in Društvo jugoslovanskih uradnikov denarnih zavodov. Naprosili se bodo tudi slovenski poslanci, ki so člani socialno-političnega odseka, da se zavzamejo za želje trgovskih sotrudnikov.

Ij Umrli so v Ljubljani: Ciril Mali, sin knjigovodje, 18 dni. — Drago Perhanc, sin davčnega upravitelja, 12 let. — Karol Zohar, sin topničar, ognjčarja, 7 dni. — Elizabeta Jerše, dninarica-hiralka, 82 let. — Rudolf Cizej, desetik c. in kr. topnič. polka 7, 23 let. — Kračman Fran, hiralec, 59 let.

Ij Aretovan tat. Policija je aretovala Miha Wolgemuta, delavca v Novi vasi pri Glincah, ker je na sumu, da je pri konjaču Weithauserju v Smledniku ukradel okoli 45 K denarja. Ko ga je policijski stražnik hotel aretovati, se mu je zoperstavil in skušal pobegniti, kar se mu pa ni posrečilo.

Ij K shodu c. kr. državnih nastavlencev. Na shodu c. kr. državnih nastavlencev dne 19. t. m. v »Mestnem domu« so po neljubi pomoti izostale solidarne izjave nastopnih strokovnih organizacij: g. Brzobohaty za društvo uradnikov c. kr. tobačne režijske, g. Lavrenčič za društvo vojaških certifikatistov. G. Knez za društvo poslovojdij in paznikov c. kr. tobačne režijske in g. Zorko za podporno in pravovarstveno društvo državnih uradnih slug in poduradnikov.

Ij Smrtna kosa. Dne 17. t. m. je umrla v Kranju v 83. letu starosti ga. Marija Kopač, soproga c. kr. voditelja zemljeknjižnega urada in tašča ces. svetnika g. Antona Orehka, c. kr. naddavkarja v poklju. Pogreb se je vršil dne 19. t. m. ob številni udeležbi.

Ij Črnovojnikji se imajo vsako leto zglediti tekom meseca oktobra, kakor je to predpisano v črnovojniški knjigi. Ker je mogoče, da je marsikdo pozabil na to svojo dolžnost, se črnovojnikji vnovič opozarjajo, da se imajo še tekom tega meseca zglediti, ker sicer bi bili kaznovani v smislu obstoječih predpisov. V Ljubljani se je doslej zgledilo razmeroma malo črnovojnikov, gotovo nekaj sto manj kakor lani v istem času.

Ij Stopnjice in dohodi pri novih nabrežnih zidovih. Med šentjakobskim in šentpeterskim mostom bodo izpeljane ob novih nabrežnih zidovih do Ljubljanske stopnjice in dohodi. Med posameznimi mostovi bo ob nabrežju po dvoje ali troje stopnjic. Na več mestih bodo pripeti tudi rešilni čolni. Vsega tega v Gruberjevem kanalu do zdaj še ni.

Ij Semenji. Na današnji semenji je bilo prignanih 21 volov in 8 krav.

Ij Nezgodja. Ko je dne 14. t. m. 19-letni delavec Jožef Tome v skladišču na južnem kolodvoru vozil s samotežvozičkom z žitom napolnjene vreče, sta po nesreči skupaj trčila s tovarišem in ga je pri tem vozičkov oje tako sunilo v prsa, da je moral iskati zdravniške pomoči.

ADMIRAL BURNEY NA ČRNOGORSKEM DVORU.

Cetinje, 21. oktobra. Admiral Burney, ki se iz Skadra vrača v London, je prišel v Cetinje, kjer ga je kralj Nikolaj sprejel v avdienci. Zvečer so njemu na čast priredili dvorni obed.

VOJAŠKA SLUŽBA NA RUSKEM.

Peterburg, 21. oktobra. Vojni minister predloži dumi zakonski načrt, da se vojakji, ki bi se imeli ravnokar odpustiti, obdrže v službi do 1. januarja 1914.

IZ ALBANIJE.

Valona, 21. oktobra. Prvi seji mednarodne kontrolne komisije je predsedoval najstarejši delegat velesil, italijanski generalni konzul Leoni. Sklenili so, da bo vsak mesec predsedoval sejam drug delegat, po abecednem redu priimkov. Prihodnjič pride na vrsto nemški odposlanec.

GRŠKI BOJKOT PROTI LAŠKIM LADJAM.

Atene, 21. oktobra. Trgovinska ladja »Puglia« mora ostati vsled protitalijanskega bojkota v Prevesi.

PO SVELU.

Odkritje nove zemlje. Kakor se poroča iz Irnjavice Sv. Mihaela na Alaski, se je posrečilo ruski ekspediciji pod poveljstvom kapitana Vilnickega odkriti severno od Sibirijske novo zemljo. Rečena zemlja je brezdvomno otok. Začenja se v daljavi 50 pomorskih milj od rta Čeljuškina, najsevernejše točke azijske kopne zemlje in se razprostira 200 milj severozapadno. Nje južna in zapadna lega je doslej še neznan. Ta zemlja je nekaj nasprotek Novi zemlji in zapira Karijsko morje. Nekaj posebnega je to, da niso te zemlje opazili ne Nordenskjöld, ne Nansen, ne Toll, ki so v daljavi 20 milj tod mimo pluli.

Nove brezžične postaje. Radio telegrafsko postajo z akcijskim radijem 1000 km dobi Reka. Stacija bo v zvezi s parniki na Sredozemskem in Adrijskem morju. Budimpešta dobi postajo z akcijskim radijem 3000 km.

103 leta je dočkal. V Frasi na Laškem je umrl kmet, Celestin Franco, star 103 let. Odpeljal se je po železnici v Rim, ker se je čutil bolnega, med transportom je umrl.

Kolera na Ogrskem in v Bosni. Dne 19. in 20. t. m. je zopet 22 oseb za kolero na Ogrskem obolelo. Iz Sarajeva se pa poroča, da sta oboleli za kolero v Bjeli Latinski dve, v Bosenskem Brodu pa ena oseba.

Lov na leve v Lipskem. O lovu na leve v Lipskem (Glej včerajšnjega »Slovenca«) se še poroča: Do 60 policistov je streljalo na leve. Enega leva je policist z revolverjem na progi pruske državne železnice ustrelil. Neki lev je skočil konju izvoščka na hrbet in je konja popolnoma razmesaril. Izvošček je bil z bičem po levu, ki so ga končno z revolverjem ustrelili. Nek drugi lev je vdrl na neko dvorišče, kjer ga je neki policist ustrelil; neki drugi lev je pa skočil na nek avtomobil, kjer so ga ustrelili. Škode so levi povzročili do 100.000 mark.

Zadnje vesti.

DRŽAVNI ZBOR.

Dunaj, 22. oktobra. Sekcijski šef Engel, voditelj finančnega ministrstva, je spremljal predložitev proračuna za prvo polovico leta 1914. s tem, da je kazal na slabe gospodarske razmere, ki so jih povzročili dogodki na Balkanu in ki so povzročili take razmere na denarnem trgu, kakršnih še nismo doživeli. Z normalnim pokritjem se ne bo izhajalo, zato je treba nastopiti pot do kreditov. Za leto 1914 je proračunjenih 14 milijonov K manj dohodkov. Nato je zbornica nadaljevala debato o davku na avtomobile. Ko sta govorila generalna govornika, je rusinski poslanec Budzynovsky imel več ur dolgi govor v obliki »stvarnega popravka«. Tudi drugi rusinski poslanci so se oglašili k »stvarnim popravkom«, da tako nadaljujejo obstrukcijo proti malemu finančnemu načrtu.

AVDIJENCE PRI CESARJU.

Dunaj, 22. oktobra. Zunanji minister je bil sprejet od cesarja v daljši avdienci.

NOVI ŽUPAN TRŽAŠKI.

Trst, 22. oktobra. V današnji seji občinskega sveta je bil slovesno umeščen župan, odvetnik dr. Alfonz Valerio.

NOVI NEMIRI NA PORTUGALSKEM.

Dunaj, 22. oktobra. Iz Pariza poročajo, da so izbruhnili včeraj v Lizboni novi monarhistični izgredi. Mnogi so skušali napasti policijsko in orožniško vojašnico ter osvoboditi jetnike. Ko se je prikazala policija, so monarhisti zbežali. Precej oseb je bilo aretiranih.

Lizbona, 22. oktobra. Tu je oblast izvršila 100 aretacij. Sedaj je v mestu mir. Med aretovanci so osebe iz višjih krogov in tudi mnogo častnikov. Tudi izmed policijskih uradnikov je nekaj aretiranih. Neki podčastnik je izvršil samoumor. Zarota je bila aranžirana od vojaških in civilnih oseb ter je imela namen najprej pomoriti ministre in višje uradnike.

Pariz, 22. oktobra. Guverner v Portu javlja, da je revolucija v Lizboni

zadušana. Po celi Portugalski je red. V severni Portugalski je aretiranih mnogo monarhistov in so oblasti zaplenile mnogo orožja.

SRBIJA DOBI ODŠKODNINO?

Pariz, 22. oktobra. Da je Srbija glede albanske meje popustila, smatrajo tu za uspeh politike trojne entente. Srbija bo za to, da je odnehala, primerno nagradjena. Pri določevanju meje bo zanj še precej delov teritorija, ki ji doslej niso določeni. Zastopniki trozveze se bodo sicer upirali tej zahtevi trojne entente, a bodo končno popustili.

SRBSKO-BOLGARSKA ZVEZA?

Belgrad, 22. oktobra. Sofijski list »Kambana« poroča, da se v sofijskih političnih krogih pričakuje, da bo Srbija predlagala prijateljsko Bulgarski, naj skleneta obe državi zvezo za dobo 30 let. Cilj te medsebojne zveze bi bil: Zaščita proti skupnim nasprotnikom Bulgarske in Srbije, brez vmešavanja kake vevlasti in brez kakega razsodišča.

IVANOV TOŽI SAVOVA.

Belgrad, 22. oktobra. General Ivanov, poveljnik armade proti Grški, je ostro napadel v sofijski »Politiki« generala Savova, češ, da je edini krivec propasti te armade.

PRESTOLICE NOVIH SRBSKIH CERKVENIH VLADARJEV.

Belgrad, 22. oktobra. V novi Srbiji se bo osnovalo pet pravoslavnih škofij s sedeži v Skoplju, Prizrenu, Bitolju, Ohridu in Štipu. Katoliški škof bo imel prestolico v Prizrenu, kjer bo tudi mohamedanski muftija. V Bitolju in Prizrenu bo po eden judovski rabin.

NOVAČENJE V SRBIJI.

Belgrad, 22. oktobra. Vojno ministristvo je odredilo novačenje pešcev po celi Srbiji. Vojaki novinci morajo biti 14. decembra že v vojašnicah.

DOGODKI V MEKSIKI.

Meksika, 22. oktobra. General revolucionarjev je zapovedal aretirati 12 Angležev, 40 Francozov, 40 Nemcev in več Špancev in grozi, da jih ustrelji, ako zvezne čete mesto naskočijo.

OPERETA BIVŠE SASKE KRALJICE IZPISKANA.

Rim, 22. oktobra. Opereta gospe Toseli, ločene saske kraljice, »Biserina princezinja«, je bila včeraj izpiskana. V gledališču so se vršili taki kravali, da tretjega dejanja niso mogli peti do konca.

ARETOVANA POLICIJSKA FUNKCIJONARJA.

Novi Sandec, 22. oktobra. Tu so aretirali dva policijska funkcionarja, ker sta bila v zvezi z izseljevalnimi sleparstvi.

DRŽAVNA ZVEZA GOSTILNICAARJEV IN HOTELIRJEV SE RAZDRUŽI.

Včeraj je bilo na Dunaju občni zbor državne zveze gostilničarjev in hotelirjev. Sklenili so, naj gre zveza narazen in se razdruži.

PREOSNOVA GRŠKE VOJSKE.

Grška vojska bo v prihodnje v vojnem stanju obsegala 450 do 500 tisoč mož. Razdeljena bo v šest vojnih zborov. V miru bo imela 54 polkov, razdeljenih v 18 divizij. Vsaki diviziji bo pridelen oddelek gorske artiljerije, po 3 baterije. Poljska artiljerija bo imela 72 baterij in 60 havbic. Vseh 18 divizij bo stalnih. Doslej so bile samo štiri divizije stalne, dočim so se ostale sestavile iz rezerv šele ob mobilizaciji. Grška vojska bo štela vsega 54 pešpolkov, 72 gorskih, 72 poljskih baterij in 15 baterij z mitraljezi. Ženijske čete se sorazmerno pomnožijo in konjenica, ki je doslej tvorila samo 1 brigado, se zviša na stanje 10 tisoč mož. H gornjim 636 topovom je priložiti še vojni plen: 125 topov, vzeti Turkom, in 180 topov, vzeti Bulgarom. Tako bo Grška razpolagala v kratkem s približno tisoč topovi.

NESREČA V KARDIFU NA ANGLEŠKEM.

Rešilna ekspedicija je prodrla skoraj dve tretjini pota do onega kraja v rovu, kjer leže mrtvi ponesrečenci. Upanje, da bi se še kdo živ potegnil iz jame, je popolnoma izginilo.

Primorske vesti.

p Gimnazije v Gorici. Pri naučnem in finančnem ministristvu proučujejo načrte za zgradbi slovenske in italijanske gimnazije v Gorici. Obe se imata zgraditi na stavišču poleg sedanje nemške gimnazije v ulici Ponte Nuovo.

Sodalitas Ss. C. J. za koperski okraj ima svoj mesečni shod v Pomjanu pri Kopru dne 27. t. m.

p Blagoslovljenje temeljnega kamna Dijaškemu domu v Pazinu. Iz Pazina nam pišejo: Pomembna svečanost je bila za Pazin in celo Istrijo dne 19. oktobra. Ta

dan se je blagoslovil ogelni kamen Dijaškemu domu. Že v soboto zvečer sta došla v Pazin biskupa dr. Andrej Karlin ter dr. Anton Mahnič. Drugi dan ob desetih se je jel pomikati sprevoz iz proštije cerkve proti započeti zgradbi. Na čelu so stopale gojenke učiteljice, za njimi mestna godba, nato dijakipetci, potem duhovščina, za njo pa nešteta množica ljudstva. Ob 11. se je pričela sv. maša, ki jo je daroval škof dr. Karlin; dijaki so peli hrvatsko mašo. Po sv. maši je šla duhovščina in povabljeni gostje na kraj zgradbe, kjer se je imel vložiti temeljni kamen. Blagoslov je opravil tržaški škof dr. Karlin. Zatem se je zopet zbralo svečeništvo pred šotorom za sveto mašo, kjer je škof Mahnič razložil pomen slavnosti s krasnim govorom. Glavna misel mu je bila: Blagoslovili in položili smo ogelni kamen Dijaškemu domu. Storili smo to v imenu Jezusa Kristusa, ki je sam ogelni kamen. Nanj se naslanjamo mi. Njega so sicer Judje zavrgli, zavrgla ga moderna država, da, cela Evropa. Ali kaj velja svet brez vere? Odgovoril! Hvala Bogu pa tudi, da se zopet javlja stremljenje nazaj k Jezusu Kristusu, in to zlasti med inteligenco. Veselo znamenje za bodočnost! Naj se tedaj dviga naša zgradba in kmalu dovrši v čast božjo. V njej naj se potem vzgaja hrvatsko-slovenska mladina v katoliškem duhu. Iz pazinskega konviktja naj izhaja istrska inteligenca, ki bo pripomogla svojemu ljudstvu k pravemu napredku. Dijaški dom bodi posvečen brezmadežnemu Spočetju! — Ko se je vrnila duhovščina v cerkev, je podelil krški škof Mahnič svoj blagoslov številnemu občinstvu. Slavnostnega obeda v franciškanskem samostanu so se udeležili poleg tržaško-kopskega ter krškega škofa tudi državni in deželni poslanec dr. Laginja, okrajni glavar Šorli, mestni župan dr. Kurelič, gimnazijski ravnatelj Kos, načelnik odbora za zgradnjo dr. Trinajstić, arhitekt p. Anzelm Werner, krška kanonika msgr. dr. Orlič in Orčić, kanonik poreski msgr. Orlandini in domači župnik prošt msgr. Kolac. Po banketu je priredila na čast gostom dijaška Marijina kongregacija akademijo. Vpričo svojih profesorjev in druge odlične gospode so nastopili kongreganisti z govorom, deklamacijo, petjem, tamburanjem ter godbo na lok. Nadebuda mladina je žela splošno pohvalo. — Slavljje, ki se je izvršilo tega dne v vsestransko zadovoljnost, ostane mnogim v dolgotrajnem spominu.

p Na cesti je umrl v Gorici vpokojeni nadsprevodnik južne železnice Avgust Perata. Bruhnil je kri. Vpokojen je bil šele v nedeljo.

p Grški prestolonaslednik v Trstu. Včeraj sta se mudila v Trstu grški prestolonaslednik Jurij in njegov brat Aleksander. Prišla sta v Trst včeraj zjutraj z vlakom, bila na kolodvoru sprejeta od grškega konzula in pri njem obedovala. Popoldne sta se odpeljala na Grško z Lloydovim parnikom »Praga«.

p Osebnosti iz Pulja. Poveljnik vojne mornarice admiral Anton Haus je dospel v Pulj. Kontreadmiral vitez Berry, prisednik admiralskega sveta v Skadru, je poklican v Pulj. Za šefa generalnega štaba v vojni luki je imenovan podpolkovnik generalnega štaba Gustav Funk.

p Smrt ljubitelja starin. V Gradiški je umrl znani veleposestnik in lastnik drogerije Valentin Patuna v dobi 60 let. Mož je strastno zbiral starine in je imel tako lepo in obširno zbirko, da so jo hodili tuje in veččaki od blizu in daleč občudovat.

p Stara želva. Pri Salvoru so ujele ribiči velikansko želvo, ki obsega poldrug meter, dočim je široka 80 cm in tehta 140 kilogramov. Pravijo, da je precej priletna; tako kakih 400 let ji prisojajo. Castiljva starka!

p Sestro obstrelil. Na Greti pri Trstu stanujočo 22letno Marijo Čukovo je zadela nesreča, da jo je obstrelil njen lastni brat. Snažil je revolver, ne vedoč, da se nahaja v njem patrona. Revolver se je sprožil in kroglica je zadela Marijo ter jej zdrobila desno ključnico. Zdravnik rešilne postaje je podal dekletu prvo pomoč; za nadaljno oskrbo pa so poskrbeli domači.

p Umri je v Dobravljah na Vipavskem Josip Verčon, star 78 let.

p Ohsojena je bila v Trstu neka Pirjevec, doma z Notranjskega, ki je goljufala ljudi s tem, da je izrabljala njihovo pobožnost in se izdajala za svetnico, na štiri leta poostrelega zapora.

p Hrušica pri Podgradu v Istri. Izvanredno slovesnost imeli smo v nedeljo, dne 12. oktobra v naši župniji. Našemu prezaslužnemu dekanu, monsignoru Antonu Rogač, izročilo se je namreč slovesno Najvišje odlikovanje, viteški križec Franc Jožefovega reda. Slovesnost je posebno povzdignilo tudi to, da se je udeležil tudi presvitli naš škof dr. Andrej Karlin, za kar smo mu vsi, verniki in duhovščina, iz srca hvaležni. Slovesnost se je najprej vršila v cerkvi ob 10. uri, kjer je imel najprvo slav-

In hoc signo vinces!

Novo! V tem znamenju bodeš zmagal! Novo!

Te sila ima tudi slovenske napise.

Prédvajanje te velikanske zgodovinske zgodbe

od petka 7. do četrta 13. novembra.

Velikanski cirkuški prizori. Izpreobrnitev h krščanstvu. Trpinčenje kristjanov. Cesar Konstantin sprejme krst. Prikazen sv. križa. Bitka pri Laksu Rubra. Angeli se prikažejo in strašilo poganske bojevnike. Cesar Konstantin porazi Maksencija.

Solski mladini priporočljivo.

3222

U kinematografu IDEAL v Ljubljani

Predstava traja 2 uri. Vsak dan od 1-3, 3-5, 5-7, 7-9, 9-11.

7 dni!

V nedeljo tudi ob 10 1/2 zjutraj.

Cene: K 1-30, 1-60, 1-30, 1-—, —60.

7 dni!

nostni govor presvitli škof dr. Karlin sam, ki je v krasnih, v resnici iz srca govorjenih in do srca segajočih besedah, kaŝoč na tri zastave v zvoniku — papeŝevo, cesarsko in slovensko — opominjal vernike k ljubezni in vdanosti do sv. vere in Cerkve, do cesarja in do domovine. Nato je bila slovesna sv. maša, katero je natoval slavljene sam. Po sv. maši je pa zunaj pred cerkvijo na okinčanem odru preblagorodni gospod baron Schmitt-Zabierow, c. kr. okrajni glavar, slavil velike zasluge dekana za ljudstvo posebno na gospodarskem polju ter mu nato pripel na prsi Najvišje odlikovanje, viteški kriŝec, nakar so se mu izrekle častitke od presv. škofa, ljudstva, duhovščine, uradništva in učiteljstva. Z ganljivimi besedami se je slavljene zahvalil vsem, nakar je trikratni »Slava!« presvitlemu cesarju od strani slavljenca in ogromne množice ljudstva zaključil krasno uspelo slavnost. Bog ohrani našega vrliga viteza do skrajne meje človeškega življenja!

p Nemška kriŝarica »Goeben«, katera se je mudila v puljski luki nad dva meseca v svrhu popraviljanja, je odplula iz vojne luke. Po odplovitvi je poveljnik omenjene nemške kriŝarice radijevim potom poslal poveljniku vojne luke toplo zahvalo za vse usluge, katere so se od naše strani storile kriŝarici »Goeben«, kakor tudi za izvanredno gostoljubnost, katera se je ves čas bivanja v Pulju izkazovala nemški kriŝarici. Na to brzojavko se je poveljnik naše vojne luke, podadmiral Chmelarč brzojavno zahvalil za pristrčne poslovilne besede in ŝelel nemški kriŝarici srečo na daljnih plovbah.

Šlarske novice.

š Dr. Verstovŝek — častni občan trga Velenje. »Grazer Tagespost« poroča: V nedeljo je slovesno izročilo zastopstvo trŝke občine Velenje deŝelne mu odborniku in poslancu dr. Verstovŝku umetno izdelano častno diploma. Na slavnosti, katero je otvoril ŝupan Skaza s posebnim nagovorom, so bili navzoči: Celotno občinsko zastopstvo, komornik Fr. pl. Adamovič, mnogo duhovništva in veš odličnih posestnikov. — Slavnost se je vršila, kakor se nam poroča, v Velenju. Odlikovancu naše čestitke!

š Slovensko katoliŝko izobraŝevalno društvo »Kres« v Gradcu vabi na veselico ki jo priredi v nedeljo, dne 26. oktobra 1913 v dvorani restavracije »Goldener Stern«, Sparbersbachgasse 65. Spored: 1. Tamburanje druŝtvenega zbora. 2. J. Aljaŝ: »Slovani na dan!« Poje moški zbor. P. H. Sattner: »Pogled v nedolŝno oko«. Poje moški zbor. 3. E. Adamič: »V gozdu«. Poje meŝan zbor. 4. P. Skuhala: »Kak je Miŝko ŝeno znora«. Ŗaljiva deklamacija v ljutomerskem ali prleŝkem narečju. 5. J. Ogrinec: »V Ljubljano jo dajmo!« Veseloigra v treh dejanjih. 6. Dr. A. Schwab: »Večer na morju«. Poje moški zbor. 7. Ŗalji kuplet. Poje g. Joŝe Starman. 8. Prosta zabava s ŝaljivo poŝto, tamburanjem in petjem. Začetek točno ob 4. uri popoldne. Vstopnina: Sedeŝi I. vrste 1 K, II. vrste 70 vin, III. vrste 50 vin, stojniŝe 40 vin. K obilni udeleŝbi vabi odbor.

š Roparski napad zaradi ambe. Pred nekaj dnevi je posestnik Leopold Risner dvignil v Konjicah nekaj denarja, ker je v loteriji zadel ambo. Pravi je o tem okoli in o njegovi loterijski sreči je izvedel tudi 18letni delavec Joŝef Habjan, ki je Risnerja počakal na povratku domov, vrŝel na tla in mu hotel oropati denar ter prŝtane na roki. Ker se je pa Risner branil, je udaril Habjan po njem z nekim kolcem. K sreči je priŝla ravnokar po cesti neka procesija romarjev, nakar je Habjan pobegnil. Napadalca pa so ŝe ujeli in izročili sodiŝču.

š Vinska letina na Sp. Ŗtajerskem. Iz ljutomerskih goric nam poročaŝo: Manjši vinogradniki so ŝe pretečeni teden dokončali trgatve. Njih moŝt je imel v okroŝju ljutomerskih, ormoŝkih in haloŝkih goric 16 do 20% sladkorja. Cene so bile za ta moŝt zelo različne. Vinotrŝci so plačevali po 36 do 40, ali kvečjemu 48 vin. za liter moŝta. — V Slovenskih goricah in mariborski okoličini pa je baje ŝe slabŝe. Vinogradniki pa, ki so trgali ta teden, so izborno zadeli. Napreŝali so sicer manj, ali kapljica bo izborna, podobna popolnoma oni iz leta 1908. Moŝt ima ta teden v količkah ugodnih legah po 18 do 22 in ŝe več stopinj. V nekaterih legah krog Ljutomerja in Ormoŝa vaga celo po 24

odstotkov. To vino bo izborno. Kupci obljubujejo za moŝt tega tedna po 50 do 90 vin. liter. Gotovo pa bo cena temu vinu imela na spomlad nepričakovano visoke cene, ker so skoro vse kleti prazne dobrega vina. Slana, ki je bila par dni, ni napravila na grozdju skoro nobene ŝkode.

š Uspeh vzornega vinogradnika. Vrl naš priŝtaŝ, gosp. Janez Bauman, cerkveni ključar, veleposestnik, gostilničar in vinotrŝec v St. Ilju v Slov. goricah bo pridelal letos iz lastnih vinogradov od 130 do 150 polovnjakov (po 300 litrov) vina izborne kakovosti. Kakor nam poroča prijatelj iz St. Ilja, vaga Baumanov rizling, burgundec in silvanec 20 odstotkov sladkorja. Gosp. Bauman menda ta teden ŝe ni dogotovil trgatve. Smelo se lahko trdi, da je naš ŝeniljski g. Bauman najvzornejši slovenski vinogradnik.

š Strmijo. Kdo? Liberalni učitelji. Zakaj? Dr. Koroŝec, voditelj preklicanih »klerikalcev« se je v Gradcu toplo zavzemal za boljŝe plače učiteljem, a general Narodne učiteljske stranke, celjski dr. Kukovec pri isti seji, ko se je ŝlo za boljŝanje učiteljskih plač, niti navzoč ni bil in torej niti ni glaŝoval za predlog. Dr. Kukovec je imel isti čas druga pota, druge potrebe. Kdo je drŝal besedo? Kdo je bil bolj koncilijanten? Dr. Koroŝec in njegovi »klerikalni« tovariŝi ali liberalni glavar dr. Kukovec? Vidite gg. učitelji, tako vas vodi Narodna Stranka za nos. Ob času volitev ŝte ji liberalni učitelji dobri kot volilni priganjači, ko pa binajstranka posvojemposlancusezavasavzavla, papustinaceditu!

š Vesela zmagaja naših priŝtaŝev v Slov. goricah. Pri občinskih volitvah občine Sp. Gasteraj v ŝupniji Sv. Jurija v Slov. goricah je v pondeljek, dne 20. t. m. zmagala Slov. Kmečka Zveza v vseh treh razredih. Znani nemŝkutarski renegat velik varovanec glavarja Slovenj-goriŝkih liberalcev dr. Milana Goriŝeka, Dominik Kossär, je s svojo gardo popolnoma propadel. Naŝi moŝje so dolga leta bili boj za to skoro edino nemŝkutarsko občino v tamošnjem okroŝju in so si jo po končnem boju in trudu tudi priborili. Nič ni pomagalo, da je velik slovenski (?) liberalce dr. Milan Goriŝek, dal nemŝkutarjem gostejarskim ves svoj aparat, da celo pisalni stroj na razpoloŝo, liberalni nemŝkutariji so propadli, kakor so dolgi in ŝiroki. Tako je Bog udaril one, ki miŝlijo, da smejo na svetu farbati ljudi kar na debelo in jih skubiti ter počenjati reči, ki delajo samo pouličnim postopacem čast in veselje!

Vaŝnost naj se polaga na besedo »Scott«!

Zaupanje, ki si ga je pridobila Scottova ribjeoljna emulzija tudi v zdravniŝkem svetu je dalo in daje dannadan povod za podtikanje in hvaljenje drugih baje »ravno tako dobrih« emulzij. Vi pa ravnate

v svojem lastnem interesu,

ako ostanete pri originalnem izdelku Scottove emulzije, kajti edino ta ribjeoljna emulzija je na Scottov način prirejena in uŝiva ŝe skoro 4 desetletja svetovno slavo.

Zato zahtevajte in kupujte le Scottovo emulzijo!

Cena originalni steklenici je 2 K 50 vin. Dobi se v vseh lekarnah. Ako se poŝle 30 vin. v znamkah na Scott & Bowne, G. m. b. H., Dunaj VII, in se sklicuje na ta časopis, poŝlje se mu ena poŝiljatev potom lekarno na poŝkuŝno.

Mnenje gospoda dr. J. Kitzner-ja Sv. Peter. Gospod J. Serravallo Trst.

Mi je zelo drago Vam poročati, da ŝe 12 let in ŝe vedno z uspehom rabim vaŝe ŝeleznato kina vino v slučajah konvalescence, slabokrvnosti in skupaj z ribjim oljem pri rakitičnih otrocih. Ni treba več priporočati tega izbornega zdravila, ono je poŝtalo skupna posest občinstva in zdravnikov.

Sv. Peter, 15. avgusta 1911.

Dr. J. Kitzner.

Vzrok velike umrljivosti otrok

je v mnogih slučajah revŝčina ali nevednost. Zato je zelo potrebno opozoriti vsako mlado mater na hranilni izdelek »Kufek«, ki je prava dobrodejna iznajdba za naš mali naraŝčaj. »Kufek« je cen v rabi, zelo redilen, pripomore otrokom uspeŝnejŝe se razvijati in zabraniti vse nevarne ŝelodčne in črevesne obolenosti.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m, sred. tlak 736.0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm
21	9. zveč.	738.9	5.0	sl. jug	megla	
22	7. zjutr.	739.4	3.3	sl. jzah.	megla	0.0
	2. pop.	737.9	14.5	sl. jvzh.	jasno	

Srednja včeraŝnja temp. 5.5°, norm. 9.5°.

Trŝne cene.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpeŝta, 22. oktobra 1913.

Pŝenica za april 1914.	11 39
Rŝ za oktober 1913	8 92
Oves april 1914	7 48
Koruza za maj 1914	6 33

Samotok rdečee desertno vino s Peljeŝca

1/2 litra 46 h, 3 litrov z dostavo 4.60 K.

Vinska trgovina M. ŖERJAV, Strellŝka ul. 32, Ljubljana.

Okroŝni voditelj

se iŝče za podjetje brez konkurence. Reflektira se le na izurjenega in izkuŝenega gospoda, ki je sposoben samostojno voditi osebo in ima zmoŝnost za organizacijo. Letni zasluŝek okoli 6—12.000 K. Plačila zmoŝni gospodje (tudi pripravniki častniki ali vpokojeni uradniki, ki se ŝele posvetiti trgovstvu in razpolagajo s 3—5000 K lastne gotovine naj poŝljejo obŝirne ponudbe pod ŝifro »Auch als Nebenbeschäftigung geeignet« na anončno pisarno Bock & Herzfeld, Dunaj I., Adlergasse 6. 3259

Razpisuje se sluŝba ORGANISTA IN CERKVENIKA

v Ŗt. Lambertu. Mesečna plača 50 K. Poleg tega ima prosto stanovanje in vso ŝtolnino. Proŝnje naj se s pričevanji vred poŝiljajo na podpisani urad. Ugodno za organiste, ki so veŝi krojaŝtva

Ŗupni urad v Ŗt. Lambertu, 3261 p. Sava ob juŝni ŝeleznici.

Ŗt. 22.150

Razpis ustanove za realce.

Pri mestni občini je izpraznjeno eno mesto cesar Franc Joŝefove ustanove za realce v letnem znesku 100 K.

Pravico do te ustanove imajo v Ljubljano pristojni, če pa teh ni, na Kranjskem rojeni uboŝni dijaŝki, ki obiskujejo tukajŝno c. kr. viŝjo realko.

Proŝnje za podelitev te ustanove je opremiti z dokazilom o pristojnosti, o uboŝtvu ter z zadnjima dvema semestralnima pričevaloma, oziroma dokazom o poslednjih učnih uspehih ter jih je vlagati

do vŝtetega 20. novembra t. l.

pri ŝolskem ravnateljstvu.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 17. oktobra 1913,

Ŗt. 20.987.

Razpis.

Za zgradbo napajaliŝa za vas Glina, občina Bloke, okraj Logatec, na 3231 K 70 h proračunjena dela in dobave se bodo oddale potom javne ponudbene obravnave.

Pismene, vsa dela zapopadajoče ponudbe z napovedjo enotnih cen proračuna naj se predloŝe do

8. novembra t. l. ob 11. uri dopoldne

podpisanemu odboru.

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za eno krono, dopoŝlati je zapečatene z napisom: »Ponudba za prevzetje zgradbe napajaliŝa za vas Glina, občina Bloke«.

Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavbne pogoje po vsej vsebini in da se jih brezpogojno ukloni.

Razven tega je dodati kot vadij ŝe 50% stavbnih stroŝkov v gotovini ali pa v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Deŝelni odbor si izrecno pridrŝi pravico, izbrati ponudnika ne glede na viŝino ponudbene cene, oziroma, če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo.

Narčti, proračun in stavbni pogoji se dobe pri deŝelnem stavbnem uradu, Turjaŝki trg 1 v navadnih uradnih urah za znesek 1 K 30 h.

Od deŝelnega odbora kranjskega v Ljubljani, dne 21. oktobra 1913.

Poŝtim srcem javljamo vsem sorodnikom in znanec pretuŝno vest, da je naš nadvse ljubljeni, nepozabni soprog, oče in stari oče, oziroma brat, gospod

Luka Habat

zasebnik

danes, 21. t. m. ob 6. uri zvečer v starosti 71 let izdihnil po kratki, a mučni bolezni in prejemu sv. zakramentov svojo preblago duŝo in se preselil k svojemu Bogu.

Pogreb preblagega rankega se vrŝi v četrtek, dne 23. oktobra ob pol 3. uri popoldne iz hiŝe ŝalosti, Nova ulica ŝt. 5, na pokopaliŝe k Sv. Kriŝu.

Sv. zaduŝne maŝe se bodo brale v cerkvi č. oo. frančiŝkanov.

LJUBLJANA, 22. oktobra 1913.

Ŗalujoči ostali.

Brez vsakega posebnega obvestila.

Or 228

V varstvo in negovanje usnja, proti mokroti ir deŝju, je samo

Erdal

Krema za čevlje.

Tajnik in knjigovodja

z večletno prakso, popolnoma verziran v vseh knjigovodskih in posojilniŝkih poslih, ŝeli premeniti sluŝbo. Ponudbe pod »Stalen«, poste restante, Ljubljana.

Laško-slovenski slovar. »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani bo izdala v kratkem »Laško-slovenski slovar«, prvi te vrste v našem slovstvu, ki ga je sestavil dr. Josip Valjavec. Ta slovar obsega na primeroma tesnem prostoru nad 40.000 besedi, bogato frazeologijo in kratek imenik krstnih in zemljepisnih imen. Slovar je tako popoln, da ne zaostaja samo za rabo v vsakdanjem življenju, kakor n. pr. v trgovini, obrti, v uradih, ampak vsebuje tudi vse besede literarnega zaklada, tako da bo izvrstno služil tudi v šolah in ljubiteljem italijanskega slovstva. Spričo živahne zveze in občevarja med slovenskim in laškim življenjem ter vedno bolj naraščajočega praktičnega pomena znanja laškega jezika, je vsem slojem našega naroda toplo priporočati, da si ta besednjak, v katerem se najde vsaka beseda, katerokoli kdo išče, nabavi. Priročna mala oblika in razločni ter jasni tisk slovar le še bolj priporočata. Cena za broširan izvod 3 K 80 h, za vezan 4 K 50 h. Subskribentje dobijo slovar po znižani ceni.

Novak: Nemščina brez učitelja. I. del: Nemška slovnica za samouke, 1 K 20 h. — II. del: Slovensko-nemški razgovori, 1 K 20 h. — Oba dela skupaj vezana 2 K 80 h. Katoliška Bukvarna v Ljubljani. — To je potrebna knjiga za vsakega, ki se hoče hitro in uspešno priučiti nemškemu jeziku. Posebno opozarjamo na to knjigo vojaške novince, ki takoj ob prihodu k vojakom, kakor tudi pozneje silno pogrešajo znanje nemškega jezika. V slovensko-nemških razgovorih je vpleten tudi daljši odstavek, namenjen samo za vojaške novince. To poglavje vsebuje začetne vojaške pojme, najpotrebnejša povelja in dnevna pravila. Kdor bo natančno proučil ta odstavek, si bo mnogo lažje pomagal pri vojakihi ter znal tudi že kar izpočetka pravilno izvrševati svoje dolžnosti. To knjigo dopolnjuje.

»Katoliška Bukvarna« v Ljubljani.

Sanatorium Emona v Ljubljani, Komenskega ulica 4. Privatno zdravilišče za notranje in kirurške bolezni. — Porodnišnica. — Medicinalne kopeli. Lastnik in šef-zdravnik: Dr. Fr. Derganc, primar. I. kir. odd. dež. boln.

Proda se radi pomanjkanja prostora

pohištvo in več postelj
z žimnicami v Ljubljani, Kopališka ulica št. 12, pri Kolesarjih. 3161

Gospodična

iz poštene hiše želi službo v pisarni, prodajalni ali kje drugje. Izkušnja ima iz trgovskega tečaja. — Natančnejše pove Cecilija Cuderman, Podgora št. 11, pošta št. Vid nad Ljubljano. 3213

Stanovanje

z dvema, tremi, štirimi sobami in kuhinjo se na novo za november odda. — Kopališka ulica 12.

PRODAJALNA

za specerijsko blago in mokarijo v Dravljah št. 86 s stanovanjem se daje z 1. novembrom 1913 v najem.

Zglasiti se je pri

Lovrenc Florjančiču na Poljanah pošta št. Vid nad Ljubljano. 3214

Zimsko perilo

volnene srajce, spodnje majice in hlače, pleteni telovniki, nogavice, dokolenice, rokavice, gamaše, kožuhovalinaste čepice, snežne čepice, ščitnike, kolenogrelece, trebuhogrelece, žilogrelece in druge predmete za gospode

priporoča

3027

modna trgovina za gospode

Ljubljana **P. Magdič**, Ljubljana
nasproti glavne pošte.

Ostanke blaga

3055
za dosti velike za kompletno moško obleko, hlače, palto, ženske kostume, plašče, suknje itd.

Izvoz sukna Karl Kasper
Innsbruck 332.

Zahtevanje
vzorci ostanikov
blaga za moške in ženske obleke poštne prosto.

ki so se pri
meni v ve-
likih mno-
žin, nabr.,
dajem, da
se jih čim-
prej izne-
bim, glob.
pod ceno!

Sprejme se pekovski vajenec in vajenka za trgovino z mešanim blagom

iz poštene in krščanske hiše, ne pod 14 let stara. Prednost imata taka z dežele. Ivan Verčič, pekarija in trgovina z mešanim blagom, Ljubljana, Karlovska cesta št. 30. 3168

Večji lokal

se odda, pripraven je za vsako obrt. Hilsnerjeva ulica št. 12 prtlj. — Natančnejše se izve istotam v trafiki. 3211

1763 **V gospodinjskih** 20

≡ 50% prihranka ≡

more doseči vsaka gospodinja, če rabi mesto surovega masla edino polnovredno nadomestilo Blaimschein-ov »Unikum«-margarin. »Unikum«-margarin se izdeluje iz najčistejših goveje zrnate masčobe z najfinjšo smetano ter se rumeni in peni kot navadno surovo maslo. Dobi se v vsakem mestu ali vsaki avstr. vasi, izvedo se pa prodajalne na vprašanje pri edinih izdelovalcih svetovne znanke Blaimschein-ovega »Unikum«-margarina, združ. tov. za margarin in maslo, Dunaj XIV.

Trgovina mešanega blaga

na prometnem prostoru, dobro vpeljana, se odda takoj radi družinskih razmer v Ljubljani.

Ponudbe: Poste restante.

„Lepa bodočnost“,

Ljubljana I.

3235

Priporočilo!

3081

P. n. občinstvu, častiti duhovščini in slav. društvom se v ljubežno priporočam v izvrševanje raznih slikarskih del kakor: za pleskanje in slikanje stanovanj, napisov, pokrajinskih slik, odrov, kulis, zastorov, v fresko in z oljnatimi barvami.

Velepoštovanjem

FRANC MRCUN, slikar

Bišče 32, p. Domžale.

Pozor! Vinski trgovci!

Zaradi opustitve vinske trgovine se prodaja po zelo nizki ceni 3177

hiša z gospodarskimi poslopji in z veliko vinsko kletjo ter s celo vinsko opravilo, v bližini ljubljanskega južnega kolodvora. Naslov pove upravništvo „Slovenca“ pod št. 3177. (Znamka za odgovor.)

Domača tvrdka

Marija Götzl

Priporoča svojo veliko, bogato zalogo vsakovrstnih damskih in otroških

KLOBUKOV

ter športnih čepic v najnovejši obliki.

Zunanja naročila obratno. 2312

Modni salon

Ljubljana

:: Židovska ulica šte. 8.

Popravila se sprejemajo.

Žalni klobuki

vedno v zalogi.

Cene brez konkurence.

Vedno velika zaloga

klobukov in čepic

lastnega izdelka.

Kupuje kože vseh divjačin po najvišjih dnevnih cenah.

Se priporoča za izdelovanje kožuhov vseh vrst, kakor tudi damskih jop, kolerjev, mufov. V zalogi ima vedno veliko izbiro vseh vrst kožuhovine. — Sprejemajo se popravila vseh v to stroko spadajočih predmetov. Izdeluje se vse po najnižjih cenah.

J. WANEK, Ljubljana, Sv. Petra cesta 21.

Solicitator

izurjen v manipulaciji, več Gabelbergerjeve stenografije in zmožen obeh deželnih jezikov se takoj sprejme. Pismene ponudbe dr. Henriku Haasu, odvetniku v Mariboru. 3215

Nizozemska

zavarovalna družba za življenje

Ravnateljstvo: Dunaj I. Aspernplatz 1.

se priporoča za sklepanje zavarovanj na življenje, rente, doto in vojaško službo pod najugodnejšimi pogoji in najnižjimi premijami.

Stanje zavarovanj koncem leta 1912: 400 milijonov.

Rezerve " " " : 116 " 366

Glavno zastopstvo za Štajersko in Kranjsko v Gradcu I, Schmiedgasse 40, kjer se sprejmo vsak čas strogo reelni, delavni sodelavci proti dobri plači.

Nadzorstvo za Kranjsko: Ljubljana, Hrvatski trg 4.

A. KUNC

2707

Ljubljana,

Dvorni trg št. 3.

Jelifikanska zaloga oblek
za gospode in dečke.

Najnižje, stalne cene!
Ceniki na razpolago.

OBJAVA.

Vsled sklepa upniškega odbora z dne 16. oktobra 1913, potrjenega po konkurznem sodišču se bode vsa zaloga trgovine

Fr. Igliča v Ljubljani, Mestni trg št. 11

obstoječa iz vsakovrstnega papirja, zvezkov, pisalnih potrebščin, razglednic, šolskih torbic in kovčkov, molitvenikov, galanterijskega blaga vsake vrste, igralnih kart, trgovskih in kopirnih knjig, nagrobnih vencev itd.

prodajala do popolnega izčrpanja odslej

pod tovarniško ceno!

Ugodna prilika za manjše trgovce za cenen nakup potrebščin, kakor tudi za širše občinstvo!

Dr. Fran Novak

odvetnik v Ljubljani

kot upravitelj konkurzne mase.

3234